

Utlåtande 2003:66 RIII (Dnr 302-464/2002)

Lägesrapport Kista Science City, samt finansiering och genomförande av bebyggelse och utbyggnad av gatunät Kista Gård m.m.

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta följande

1. Lägesredovisning av Kista Science City godkänns.
2. Förslag till inriktning för gatustruktur och finansiering för Kista Gård m.m. inom Kista arbetsområde godkänns.

Föredragande borgarrådet Roger Mogert anför följande.

Ärendet

Kommunfullmäktige godkände vid sitt sammanträde den 15 oktober 2001 förslaget till framtidsbild för Kista Science City. Inriktningen i framtidsbilden är att utveckla Kista till världens främsta Science City, ett samhälle med universitet, världsledande företag, bostäder, service, kultur och rekreation.

Målsättningen är att arbetsplatserna i Kista på lång sikt i stort sett ska fördubblas. Även IT-universitetet ges möjligheter att kraftigt öka antalet studenter. Därtill planeras en rad bostadsprojekt.

Som ett led i genomförandet har stadsbyggnadsnämnden tillsammans med gatu- och fastighetsnämnden tagit fram en strukturplan för Kista som är en precisering och ett förtydligande av redovisningarna i framtidsbilden. Strukturplanen är en utveckling av framtidsbildens illustrationer för bebyggelse-utveckling och trafik till ett entydigt planeringsunderlag. Strukturplanen redovisar utbyggnadsmöjligheter och etappindelning för universitet, studentbostäder, forskarbostäder, vanliga bostäder, näringslivslokaler samt

der, forskarbostäder, vanliga bostäder, näringslivslokaler samt upprustning av gator och nya gatunät.

För att kunna genomföra visionen föreslår kontoren omfattande investeringar från stadens sida under de närmaste fem åren. Gatu- och fastighetskontoret föreslår utbyggnad av gatunätet bland annat i form av en förlängning av både Norgegatan och Esbogatan, en ny lokalgata samt ombyggnad och upprustning av Hanstavägen. Totalt beräknas utbyggnaden av det nya gatunätet kosta ca 260 mnkr.

Remisser

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret för yttrande. Stadsledningskontoret föreslår att kommunfullmäktige godkänner stadsbyggnadsnämndens och gatu- och fastighetsnämndens förslag till inriktningsbeslut inklusive gatuinvesteringar i Kista.

Stadsledningskontoret föreslår också att kommunfullmäktige godkänner lägesrapport för Kista Science City.

Mina synpunkter

Utvecklingen i Kista har varit mycket stark under senare år. Staden genomför åtgärder inom en rad sektorer för att bibehålla den positiva utvecklingen. Investeringarna och utvecklingen gäller såväl trafik, bostäder, arbetsplatser och service. Satsningen på tillväxt och mångfald måste omfatta både de människor som bor i Järvaområdets stadsdelar och de människor som i framtiden bereds möjlighet att bo eller arbeta där.

Genom beslutet möjliggörs att 4 000 nya bostäder kan skapas i området och dess närhet. Detta är ytterst viktigt, såväl med tanke på områdets fortsatta positiva utveckling som bostadssituation i Stockholm som helhet. Dessutom innebär den fortsatta planeringen att den resterande västra delen av Kista företagsområde kan komma till stånd. Även om vi inte vet exakt hur framtidens behov av företagslokaler ser ut bör staden i sitt långsiktiga planerande vara beredd att möta kommande efterfrågan.

På några års sikt kommer investeringarna i utbyggnaden av vägnätet att innebära förädlingsvinster i bland annat markområdena. Det är också viktigt att utbyggnad av vägnät sker parallellt med satsningar på kollektivtrafik i staden. Även planering för lokala cykelstråk är viktiga att ha med tidigt i arbetet. Då projektet genomförs ska självfallet stor hänsyn tas till områdets grönområden och kulturmiljö. Det fina grönstråket som sträcker sig genom området bör förstärkas norr om Hanstavägen. Detta kan göras genom att

bör förstärkas norr om Hanstavägen. Detta kan göras genom att minska de planerade bostäderna norr om Kista Gård eller placera husen så att de inte bryter av grönstråket.

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Särskilt uttalande gjordes av borgarrådet *Kristina Axén Olin* (m) enligt följande.

Bostadsbyggandet är en viktig del för fortsatt tillväxt i Kista och i hela regionen. Att reducera bostadsbyggandet i området som föreslås i ärendet är fel väg att gå. Satsandet på nya bostäder måste fortsätta. Om en reduktion av antalet bostäder ska ske så bör det redovisas var och vilken typ av bostäder som ska reduceras.

Kommunstyrelsen delar borgarrådsberedningens uppfattning och föreslår kommunfullmäktige besluta följande

1. Lägesredovisning av Kista Science City godkänns.
2. Förslag till inriktning för gatustruktur och finansiering för Kista Gård m.m. inom Kista arbetsområde godkänns.

Stockholm den 4 juni 2003

På kommunstyrelsen vägnar:
ANNIKA BILLSTRÖM

Roger Mogert

Anette Otteborn

Särskilt uttalande gjordes av *Kristina Axén Olin*, *Sten Nordin* och *Kristina Alvendal* (alla m), *Ann-Katrin Åslund* och *Ulf Fridebäck* (båda fp) och *Ewa Samuelsson* (kd) med hänvisning till det särskilda uttalandet av (m) i borgarrådsberedningen.

ÄRENDET

Stadsbyggnadsnämnden och gatu- och fastighetsnämnden har i ett gemensamt ärende beslutat hemställa att kommunfullmäktige godkänner förslag till inriktningsbeslut inklusive gatuinvesteringar i Kista.

Gatu- och fastighetsnämnden beslutade den 22 januari 2002 följande

1. Stadsbyggnadsnämnden och gatu- och fastighetsnämnden godkänner lägesredovisningen.
2. Gatu- och fastighetsnämnden godkänner och överlämnar till kommunfullmäktige, gatu- och fastighetskontorets förslag till gatustruktur, utbyggnadsordning och finansiering.
3. Stadsbyggnadsnämnden godkänner att planarbete påbörjas för utbyggnad av Torshamnsgatan-Esbogatan, Dp 2001-15501-54.
4. Stadsbyggnadsnämnden godkänner att planarbete påbörjas för studentbostäder m m vid Kista Gård, Dp 2001-15502-54.

Reservation anfördes av *Ann-Marie Strömberg m fl* (v), bilaga.

Reservation anfördes av *Per Bolund m fl* (mp), bilaga.

Stadsbyggnadsnämnden beslutade den 13 december 2001 att

1. godkänna lägesredovisningen,
2. uppdra åt kontoret att påbörja planarbete för utbyggnad av Torshamnsgatan-Esbogatan, dp 2001-15501-54, samt
3. uppdra åt kontoret att påbörja planarbete för studentbostäder m.m. vid Kista Gård, dp 2001-15502-54.

Reservation anfördes av *Dick Urban Vestbro m fl* (v), bilaga.

Reservation anfördes av *Cecilia Obermüller m fl* (mp), bilaga.

Särskilt uttalande gjordes av *Mikael Söderlund m fl* (m), *Mats Sahlin m fl* (fp) samt *Kerstin Rossipal* (kd), bilaga.

Särskilt uttalande gjordes av *Cecilia Obermüller m fl* (mp), bilaga.

Gatu- och fastighetskontorets och stadsbyggnadskontorets gemensamma tjänsteutlåtande av den 26 november 2001 har i huvudsak följande lydelse.

Kommunstyrelsen gav 1999 stadsledningskontoret i uppdrag att tillsätta en förvaltningsövergripande arbetsgrupp för utvecklingen av Kista. Arbetsgruppens uppgift var att tillsammans med övriga viktiga aktörer skapa en gemensam framtidsbild för Kista. Framtidsbildningen har letts av stadsledningskontoret och skett i nära samarbete med stadsbyggnadskontoret, gatu- och fastighetskontoret, näringslivskontoret, Kungliga Tekniska Högskolan (KTH), Kista stadsdelsförvaltning och miljöförvaltningen. Kontakter har löpande skett med de viktigaste intressenterna, som IT-företag, fastighetsbolag, företagarföreningar, högskolor, berörda grannkommuner, Rinkeby- och Spånga-Tensta stadsdelsförvaltning, vägverket, SL, regionplane- och trafikkontoret och länsstyrelsen.

Under arbetets gång har det hållits två dialoger, till vilka samtliga intressenter har inbjudits. Mer samlade möten med intressenter har skett med grannkommuner och företagare. Information till boende och verksamma i stadsdelarna har skett genom informationsmöten och redovisningar på öppna samrådsmöten.

Arbetet har resulterat i en för näringslivet, staden och högskolan gemensam framtidsbild för utvecklingen av Kista Science City. Framtidsbildningen har inför beslut i kommunfullmäktige varit på remiss, till nämnder och bolag i staden, berörda grannkommuner, fastighetsägare och företag i Kista, statliga verk samt andra berörda aktörer, under hösten/vintern 2000/01.

Framtidsbildningen kännetecknas av tillväxt och mångfald. Den visar att det finns goda förutsättningar för staden att tillsammans med näringslivet och högskolan ytterligare utveckla och stärka Kista och Järvaområdet till ett Science City.

Framtidsbildningen omfattar en omgestaltning av Kista företagsområde i riktning mot ökad stadsmässighet med möjlighet för näringsliv, universitet och högskola att växa och utvecklas. Förbättrade kommunikationer och en mer varierad bebyggelse i kringliggande stadsdelar samt en ambition att utnyttja den positiva ekonomiska utvecklingen i företagsområdet till att åstadkomma en positiv social utveckling ingår också i framtidsbildningen. Genom det nära samarbete som inletts med Sollentuna kommun och Järfälla kommun är framtidsbildningen en gemensam utgångspunkt i skapandet av det nya Kista Science City.

Följande projekt, program och studier pågår i samverkan mellan staden och de omgivande kommunerna:

- ? E18, detaljplan med utformningsprogram samordnat med vägverket, Järfälla, Sundbyberg och Sollentuna
- ? Studier av samordnade fronter och stadsrum mellan Rinkeby och Ursvik kopplat till Sundbybergs aktuella fördjupade översiktsplan för Ursvik
- ? Program för friområdets koppling mellan Stockholm och Sundbyberg över Rinkeby trafikplats

- ? Förtätning med bostäder och arbetsplatser i Rinkeby och Tensta i enlighet med den framtidsbild som tagits fram för dessa stadsdelar
- ? Program för överdäckningar av E18 i Rinkeby och Tensta i enlighet med detaljplaneprogrammet
- ? Program för friområdets disposition och reservat för Igelbäcken
- ? Studier av hur området kring Hjulstakorset - Akalla kopplas till friområdet och Barkarbystaden i Järfälla
- ? Förstudier av områdesanslutningar mellan Förbifart Stockholm och Hjulsta, Akalla samt Kronåsen
- ? Gemensam utveckling av detaljplan för Kronåsen med Sollentuna
- ? Studier av områdesutveckling mellan Sollentuna centrum/mässområdet och Akalla arbetsområde/Turebergs trafikplats
- ? Gemensamt utvecklingsprogram för Helenelunds station med Sollentuna kommun
- ? Programarbete i Sollentuna för fortsatt utbyggnad av Silverdal mot E 4 och trafikplatsen
- ? Deltagande i SL:s utredning av tvärbanans alternativa dragningar mellan Alvik och Kista med definition av gemensamma intressen
- ? Gemensamma förutsättningar för gatunät, cykel- och gångvägssystem

Kommunfullmäktiges beslut

Kommunfullmäktige godkände förslaget till framtidsbild för Kista Science City och förslaget till inriktning för stadens framtida insatser i området den 15 oktober 2001, med hänvisning till vad som anförts i utlåtandet.

Stadsbyggnadsnämnden gavs i uppdrag att använda framtidsbilden som utgångspunkt för utveckling av Kista Science City. Beslut om detaljplaner ska fattas i sedvanlig ordning.

Stadsbyggnadsnämnden, gatu- och fastighetsnämnden, näringslivsnämnden, utbildningsnämnden, Kista stadsdelsnämnd, Spånga-Tensta stadsdelsnämnd och Rinkeby stadsdelsnämnd fick i uppdrag att inom respektive ansvarsområden med prioritet och samordnat arbeta med framtidsbilden. Varje enskilt projekt ska beslutas i sedvanlig ordning. Resultatet från arbetet ska redovisas i kvartalsrapporter och verksamhetsberättelser.

Frågan om skydd för Järvafältet och Igelbäcken samt en inventering av riskkällorna i området ska integreras i det kommande arbetet.

Kommunstyrelsen fick i uppdrag att samordna arbetet med framtidsbilden inom staden gentemot externa aktörer och att lämna en samlad redovisning av läget som underlag för nytt ställningstagande till arbetets organisation och inriktning.

Stockholms stadshus AB uppmanades att med prioritet och samordnat arbeta med genomförandet av framtidsbilden i koncernen.

Kista Science City - lägesrapport

Den dynamiska utvecklingen i Kista Science City är betydelsefull inte bara för Stockholms utan även för hela Sveriges tillväxt. En betydande del av Stockholmsregionens tillväxt genereras av företagen i Kista. Under år 2000 rankades Kista företagsområde som världens andra IT-kluster.

Kista företagsområde har under de senaste åren genomgått en stark expansion med stor efterfrågan på mark och lokaler. För att möta den stora efterfrågan och lösa IT-universitetets behov av expansion beslöt kommunfullmäktige under 1999 att flytta Kista idrottsplats. Den starka expansionen i företagsområdet är också en av orsakerna till att kommunfullmäktige gav stadsledningskontoret i uppdrag att ta fram en framtidsbild för utvecklingen av Kista.

Den positiva utvecklingen i företagsområdet skapar goda förutsättningar för en förnyelse inom bostadsområdena med bl a nya bostäder och komplettering med lokaler för verksamheter och service. Förslag till hur denna utveckling ska kunna ske kommer att redovisas som särskilda ärenden till stadsbyggnadsnämnden och gatu- och fastighetsnämnden.

Vidare skapas en förstärkt och samordnad utveckling med Sollentuna och Järfälla med avsevärt förbättrade utvecklingsmöjligheter för Kista Science City. Samverkan med Sollentuna rör bl a kopplingen från Husbyrondellen – Sollentuna Centrum och sambandet längs Kistagången – Helenelund och utvecklingsmöjligheterna där. Den pågående utbyggnaden av Silverdal förstärker ytterligare detta samband. Diskussioner med Järfälla pågår om bl a trafik och kollektivtrafikfrågor, där förbindelser från Jakobsberg/Barkarby till Kista och vidare mot Danderydssjukhus är av högsta prioritet. Målet är att den positiva utvecklingen ska fortsätta i Kista Science City och att de 110 000 boende, 60 000 arbetande och 3 000 högskolestuderande, på 10-15 års sikt ska öka till 130 000 boende, 120 000 arbetande och 12 000 högskolestuderande.¹

Framtidsbilden ska fungera som en gemensam utgångspunkt för näringslivet, högskolan och kommunerna i skapandet av Kista Science City. Framtidsbilden lägger således fast inriktningen för stadens framtida insatser i området.

Integration

Kista Science City omfattar ett dynamiskt och växande område med Kistas IT- och telekomkluster som utgångspunkt. Området sträcker sig över flera stadsdelar och berör flera kommuner.

En viktig bärande tanke med Kista Science City är att integrera bostadsområdena Kista, Husby och Akalla med företagsområdena Akalla och Kista samt att skapa bättre förbindelser och attraktiva mötespunkter mellan områdena Tensta/Rinkeby/Hjulsta och

---

¹ Kollektivtrafikvision för Kista Science City, Underlag för samarbetskommunernas uppvaktning av trafiklandstingsrådet – Förslag från Stockholms stad, Sollentuna kommun och Järfälla kommun

Akalla/Husby/Kista. Kista Science City ska bli en integrerad stadsdel där näringsliv, skola och boende drar nytta av närheten till varandra för en gemensam utveckling.

Kommunikationer

Kista Science City har ett bra kommunikationsläge mellan Stockholm och Arlanda. Tunnelbana och pendeltåg ger bra kommunikationer med framförallt Stockholms centrala delar men tvärförbindelserna har varit svaga vilket försvårat för många arbetande i Kista att utnyttja kollektivtrafik för sina arbetsresor. Behovet av ny kollektivtrafik har redovisats i framtidsbilden, särskilt har pekats på behovet att få direkt tågförbindelse till Arlanda och snabba förbindelser med Universitetet och KTH.

Ett flertal utredningar för att förbättra kollektivtrafiken för Kista Science City har genomförts tillsammans med Sollentuna, Järfälla och SL. Kommunerna har tagit fram en kollektivtrafikvision för Kista Science City. I denna föreslås olika förbättringar som på sikt innebär att kollektivtrafiksystemet får en tillräcklig kapacitet så att Kista Science City kan nå en kollektivtrafikandel i nivå med Stockholms centrala delar, dvs ca 70 procent. Detta ger området goda förutsättningar att uppfylla nationella miljö kvalitetsmål och miljö kvalitetsnormer. Förslagen innebär följande förbättringar under den närmaste tioårsperioden.

Stombuss från Vällingby via Spånga, Tensta, Rinkeby till Kista och Sollentuna centrum startar enligt SLs planer år 2002. Stombusslinje från Jakobsberg via Akalla, Kista, Helenelunds station till Danderyds sjukhus startar året därefter.

Busskyttel mellan Kista centrum och Helenelunds station har utretts tillsammans med SL. Förslaget skall diskuteras för genomförande med olika intressenter inom Kista.

Utredningar om snabbspårvägsförlängning från Alvik mot Kista pågår under SLs ledning. Samråd kring olika alternativ kommer att ske i början av år 2002. Kontoren har medverkat i olika förberedande utredningar i syfte att få klarlagt en sträckning av spårvägen från Bromma genom Rinkeby och Kista till Helenelunds station och vidare mot Danderyds sjukhus. Denna sträckning har visats sig ge stor trafiknytta. En alternativ dragning från Kista till Sollentuna Centrum och/eller Häggvik har också tagits fram.

Stockholms stad har tillsammans med Sollentuna kommun och Banverket utrett möjligheter till tågstopp i Helenelund och Sollentuna station för tågtrafik till Arlanda och Uppsala. Sådan trafik kan startas inom de närmaste åren. I anslutning till detta utreder kontoren tillsammans med Sollentuna kommun hur de två stationerna fysiskt kan utvecklas till regionala kollektivtrafiknav med trygga och effektiva terminaler/stationer.

Området ligger också bra för vägförbindelser med sin närhet till E4 och E18. Efter den utbyggnad som nu planeras av E18 mellan Hjulsta och Kista med nya trafikplatser kommer vägförbindelserna att ytterligare förbättras. Utbyggnaden ska ske under åren 2004-2008 enligt vägverkets tidplan. Det är av största vikt för tillgängligheten till Kista att utbyggnadstidplanen kan hållas.

Väggkommunikationerna mellan Arlanda och Kista förbättras också genom den snart igångsatta breddningen av E4 mellan i första hand Rotebro och Upplands Väsby.

För att effektivisera trafiksystemet i och kring Kista kommer gatu- och fastighetskontoret att ta fram ett pilotprojekt för trafikinformatik. Ambitionen är att åstadkomma en smidigare trafikföring och ett bättre utnyttjande av parkeringsutrymmena, så att kostnadsbesparingar uppnås för trafikanter, företag och fastighetsägare. En gemensam arbetsgrupp kommer att bildas med staden, SL, vägverket, företagen och Tekniska Högskolan. Gruppen ska ta fram en gemensam vision för arbetet och sätta upp mål för vad man vill uppnå. Ett ärende med denna innebörd behandlades i gatu- och fastighetsnämnden 2001-11-20. Nämnden godkände kontorets redovisning och uttalade därtill att även cykeltrafiken till Kista bör stimuleras, t ex genom en förbättrad cykelvägvisning.

Pågående projekt

Viktiga delar av framtidsbilden har redan förverkligats. KTH och Stockholms universitet har etablerat ett IT-universitet, integrerat i företagsområdet och med närhet till centrum och Kista Galleria. Utbyggnaden av Kista Galleria och uppförandet av den 32-våningar höga kontorsbyggnaden Kista Science Tower pågår. Planläggning för ett ca 39-våningar högt lägenhetshotell, Residence Tower har påbörjats. Omvandlingen av kvarteret Isafjord har också inletts.

I avvaktan på den nya E18 mellan Hjulsta och Kista breddas Akallavägen provisoriskt under åren 2002-2003. Som en följdåtgärd breddas även Hanstavägen mellan Husbyrondellen och Oddegatan provisoriskt under år 2002. En provisorisk ramp byggs också mellan Kymlingelänken och Torshamnsgatan samt mellan Akallavägen och E18.

Staden har gett tidig markreservation för ett hotell, Kista City Hotell, som innebär en inbyggnad av tunnelbanestationen och bussterminalen.

Strukturplanen

Inom stadsbyggnadskontoret och gatu- och fastighetskontoret har under det senaste året pågått ett intensivt arbete med olika projekt och delprojekt inom Kista Science City. En viktig del i detta arbete har varit att utveckla framtidsbildens illustrationer för bebyggelseutveckling och trafik till ett entydigt planeringsunderlag. Strukturplanen omfattar området från Kymlingelänken till Turebergsleden.

Beskrivningen av strukturplanen nedan är uppdelad i två delar:

1. Kista företagsområdet och centrum
2. Området kring Kista Gård

Ett genomförande av strukturplanen medför stora förändringar, vilket kräver en tydlig strategi för hur utbyggnaden skall genomföras för att minimera störningarna för befintliga verksamheter. Genomförandet måste också ske på ett sådant sätt och i en

sådan ordning att successivt färdiga och hela miljöer skapas runt de delområden som byggs.

Strukturplanen del 1 – Kista företagsområde och centrum

I centrumområdet pågår en omfattande omvandling med projekten Kista Entré, Kista Science Tower, Kista Galleria och Kista Residence Tower. Utvecklingen fortsätter även i Kista företagsområde med en förtätning av kvarteret Isafjord.

Strukturplanen innehåller därutöver ett flertal större projekt, som är under utredning t ex Kista City Hotell samt utveckling av området längs E4:an, Torshamnsgatan och Kymplingelänken.

Flera av projekten innebär att ombyggnadsåtgärder behöver vidtas på befintligt gatunät, bl a i form av att en ny korsning genomförs vid Hanstavägen – Kistavägen i samband med ombyggnad av den nya E18. Hanstavägen, Kistavägen och Torshamnsgatan planeras successivt att byggas om till stadsgator. När förutsättningar föreligger för de olika projektens genomförande återkommer kontoren angående tidpunkt samt finansiering av dessa.

Strukturplan del 2 – Området kring Kista Gård

Strukturplanen redovisar ett flertal olika verksamheter för området såsom kontor, arbetsplatser, utbildning, bostäder, rekreation m m. Här skall finnas goda utvecklingsmöjligheter för verksamma företag och goda etableringsmöjligheter för nya företag. Vidare föreslås att området närmast Borgarfjordsgatan ska planeras för den nya IT-universitetets framtida expansion.

I området kring Kista Gård föreslås en betydande utbyggnad av studentbostäder. Området – ”Studentstaden” – kommer att utgöra en betydelsefull länk mellan bostadsområdet i Husby och företagsområdet i Kista. Genom att bebygga båda sidor om Hanstavägen stärks förbindelserna mellan bostads- och företagsområdet samtidigt som förutsättningar skapas för en ökad integration mellan områdena. Inom området skapas även möjlighet till vanlig bostadsbebyggelse som med fördel kan integreras med t ex studentbostäder i området.

I strukturplanen ingår ett större sammanhängande park-, grön- och rekreationsområde mellan E4 i öster och Hanstavägen i väster. Området kommer att omfatta kulturmarken kring Kista Gård och värdefulla skogspartier väster om Kista IP.

I ”Studentstaden”

Området föreslås innehålla ca 1 000-1 500 lägenheter för studenter och forskare med inslag av butiker m m. Även reguljära bostäder och kontorsbebyggelse ska kunna inrymmas i området.

Bebyggelsen närmast Hanstavägen kan med fördel nyttjas som kontor för att ge bullerskydd mot bakomliggande studentbostäder. I området norr om Kista Gård föreslås i skogssluttningen studentbostäder väl anpassade till terrängen. Utmed Nya

slås i skogsslutningen studentbostäder väl anpassade till terrängen. Utmed Nya Kista Alléväg inryms även utbildningsplatser för IT-Universitetet.

Utbyggnaden i området bildar en betydelsefull länk mellan bostadsområdet i Husby och Kista företagsområde. En ny livfull förbindelse innehållande både bostäder och arbetsplatser ersätter ett gångstråk som idag upplevs som otryggt och ensligt. Utbyggnaden av området föreslås ske som en av de första åtgärderna i förverkligandet av framtidsbilden. Utbyggnad påbörjas tidigast 2003.

II "Campusområdet"

Campusområdet kommer att bli centrum för det nya IT-universitetet och kommer i huvudsak innehålla lokaler för dess administration, utbildning och kringverksamheter. Även studentbostäder, lokaler och service m m ska kunna inrymmas i området. Området domineras av skolans huvudbyggnad och ligger i nära anslutning till det befintliga företagsområdet och IT-universitetets befintliga lokaler. Gaturum och parkmiljö är av hög kvalitet och ligger inom gångavstånd med direkta kopplingar mellan Campus och centrum. Utbyggnad påbörjas tidigast 2003.

III Grönområdet

För rekreation finns ett sammanhängande grönområde mellan E4 och Hanstavägen. Området består av befintlig skogsmark och ängsmark. Syftet är att tillskapa ett sammanhängande högklassigt parkområde med koppling till universitetsplatsen. Området innefattar även gårdsbildningen och parken invid Kista Gård.

IV-V Kontorsbebyggelse och bostadskompletteringar utmed Hanstavägen

Utmed Hanstavägen föreslås kontor. Byggnaderna föreslås i gatunivå på båda sidor av vägen med kontor, butiker etc i bottenplanen. Hanstavägen utformas som en bred allé. Byggnaderna kommer i vissa lägen att fungera som bullerskydd åt bakomliggande bostadskvarter. Längs med Hanstavägen och utmed ny förbindelse mellan Husby och Kista företagsområde föreslås bostäder. Utbyggnad tidigast 2004.

VI Bostäder och lokaler på berget

Lokaler och bostäder föreslås utmed den nya lokalgatan nordväst om kv Odde. Bostadsområdet planeras i söderslutningen på berget och anpassas till befintlig miljö och topografi. Utbyggnad tidigast 2004.

Inom kv Odde finns en stor outnyttjad byggrätt för kontor. Inom området finns även utrymme för lokaler, service etc.

VII och VIII bebyggelse utmed E4

I området norr om Kista Idrottsplats och söder om E4 föreslås både bostäder och lokaler för kontor, handel och service. Kontorsbyggnader föreslås i goda annonslägen utmed E4, vilka samtidigt fungerar som bullerskydd mot bostadsområdet innanför. Kabelfiering av den befintliga kraftledningen som löper genom området är en förutsättning för bebyggelse. Utbyggnad påbörjas tidigast 2006.

Gatunät – området kring Kista Gård

För området kring Kista Gård innebär strukturplanen en genomgripande förändring av gatunätet. Gatu- och fastighetskontoret har under året med hjälp av en konsult (J&W) utrett de tekniska och ekonomiska konsekvenserna av genomförandet av det nya gatunätet. Utredningen redovisar omfattande ombyggnader av befintliga gator och en utbyggnad av ett helt nytt gatunät för området.

(1) Hanstavägen/(2) Norgegatan

En ny gatuförbindelse föreslås mellan bostadsområdet i Husby och företagsområdet genom att Norgegatan förlängs norrut mot Nya Kista Alléväg. Detta skapar tillsammans med en ny lokalgata (5) tydliga kopplingar mellan bostads- och företagsområdena och möjliggör en integration mellan dessa. Text kan en lokal skyttelbuss sammanbinda IT-universitet, nya bostäder och arbetsplatser med Husby centrum och T-bana. För att erhålla godtagbar lutning på Norgegatans förlängning behöver Hanstavägens profil höjas med drygt 4 meter i korsningen med Norgegatan. Nivåförändringen innebär dels att Hanstavägen behöver byggas om på en ca 450 meter lång sträcka, dels att omgivande vägområden måste nivåanpassas.

Den stora nivåförändringen innebär även att Norgegatan efter ombyggnaden kommer att ansluta till Hanstavägen i svag uppförslutning istället för dagens lutning nedåt. Gatuombyggnaden kommer att kräva omfattande grundförstärkningsåtgärder. Bl a erfordras att gatorna under minst 6 månader förses med överlast innan de kan färdigställas.

(3) Esbogatan/(4) Torshamnsgatan

En förlängning av Esbogatan kommer att sammanbinda de båda företagsområdena i Akalla och Kista. Den nya gatan löper utmed E4 och högspänningsstråket. Gatan passerar på bro över Turebergsleden och ansluter via en 300 meter lång bergtunnel till Kista företagsområde. Den nya förbindelsen bidrar till att förbättra den besvärliga trafiksituation som idag råder vid Husbyrondellen. Med tanke på den trafikökning som den fortsatta utbyggnaden i Kista kommer att medföra, är det ytterst angeläget att denna gata snarast anläggs. I en första utbyggnadsetapp föreslås att den nya gatan provisoriskt ansluter till en förlängning av Torshamnsgatan.

(5) Ny lokalgata

Den nya lokalgatan ersätter den befintliga Oddegatan och ansluter till Hanstavägen väster om kv Odde och förbinder Torshamnsgatan/Esbogatan med Hanstavägen

(6) Nya Oddegatan/(7) Nya Kista Alléväg, (8) Borgarfjordgatan

Nuvarande Kista Alléväg ersätts med en ny huvudgata – Nya Kista Alléväg. Denna sammanbinds med Nya Oddegatan, vilket ger en sammanhängande sträckning mellan den nya lokalgatan och Borgarfjordsgatan. Den kommer att passera genom IBM:s byggrätt inom kvarteret Odde. Om tvärsparvägen dras till Sollentuna Centrum eller Häggvik förläggs den sannolikt till detta stråk, utformning måste i så fall anpassas därefter.

(9) – (10) Nya förbindelser mellan företagsområdet och bostadsområdena

Nya kopplingar mellan företagsområdet och Husby Centrum utreds. Dessa nya förbindelser gör det möjligt för husbyborna att nå en framtida snabbspårväg och för de boende och verksamma i det nya bebyggelseområdet att nå T-bana och service i Husby Centrum.

De nya kopplingarna som utreds är en förlängning av den nya lokalgatan från Hanstavägen till Husby och förbindelsen mellan nya Oddegatan till Husby Centrum.

Kostnadskalkyl med förslag till utbyggnadsordning för gatunätet för området kring Kista Gård

I utredningen rörande det framtida gatunätet för området kring Kista Gård ingår en grov kostnadsbedömning av kostnader samt förslag till utbyggnadsordning för gatorna, se bilaga 3. Föreslagen etappindelning har anpassats efter tidigare trafikprognoser för att ge en optimal lösning på trafikproblemen på Hanstavägen och för att möjliggöra den fortsatta utbyggnad av Kista som bl a strukturplanen kring Kista Gård anger.

Kostnaderna avser pris- och kostnadsläget i Stockholm oktober 2001 och omfattar projektering, anläggning, byggherrekostnader mm exklusive moms.

2002 - 2004

1. Nya Esbogatan (inkl bro över Turebergsleden samt vägtunnel)	70 Mkr
2. Nya Torshamnsgatan inkl provisorisk anslutning till Esbogatan	25 Mkr
3. Ny lokalgata mellan Torshamnsgatan/Esbogatan och Hanstavägen	25 Mk

2004 – 2005

4. Hanstavägen delen Turebergsleden – Borgarfjordsgatan. Breddning till fyra körfält jämte rondell vid Norgegatan samt höjning av Norgegatan delen Danmarksgatan - Hanstavägen	40 Mkr
5. Nya Kista Alléväg	20 Mkr
6. Norgegatans förlängning delen Hanstavägen – Nya Oddegatan, Nya Borgarfjordsgatan	20 Mkr

2005 – 2006

7. Nya Oddegatan	10 Mkr
Summa	210 Mkr
Diverse, oförutsett, 25%	50 Mkr
TOTALT	260 Mkr

Utbyggnaden ryms inte inom gatu- och fastighetskontorets ordinarie budget utan förutsätter ett tilläggsanslag på 260 Mkr under utbyggnadsperioden.

Det är av yttersta vikt att trafikstörningarna minimeras under utbyggnadstiden. Kontoren föreslår därför att den nya Esbogatan byggs först för att underlätta trafiksituationen på Hanstavägen vid Husbyrondellen. Vidare förutsätts en breddning av Hanstavägen.

Strukturplanens miljökonsekvenser

Enligt beslut i gatu- och fastighetsnämnden 1996-08-13 ska alla tjänsteutlåtanden innehålla en beskrivning av miljökonsekvenserna. I det kommande arbetet med förverkligandet av framtidsbilden för Kista Science City kommer miljökonsekvenserna beskrivas närmre i respektive projekt. För den föreslagna strukturplanen kan på detta översiktliga stadium dock vissa slutsatser redan göras. Delar av den föreslagna bebyggelsen kommer att påverka områdets rekreations-, landskaps- och ekologiskavärden. Förslagets påverkan på naturmiljö/ekologi och hydrologi kommer i fortsatta planarbeten utredas vidare. Strukturplanen är utformad med hänsyn till befintliga kulturmiljöer och fornlämningsområden. Dessa skall visas särskild hänsyn. Den nya stadsmiljön som nu skapas i Kista ger ett ökat tryck på kvarvarande delar av Järvakilen/Järvafrimråde, vilket medför ett ökat behov av åtgärder för att stärka områdets natur- och kulturvärden.

Den tidigare markanvändningen ger idag ingen misstanke om markföroreningar inom området. Strukturplanen är utformad för att minimera bostäders utsatthet för trafikbuller, likaså tar strukturplanen hänsyn till att det finns befintliga verksamheter

inom arbetsområdet som kräver skyddsavstånd till bostäder m m. Den föreslagna bebyggelsen är välförsörjd med kollektiva transporter.

Flyttning av Kista IP – Provisoriska studentbostäder

Kommunfullmäktige tog den 26 april 1999 beslut om flyttning av Kista idrottsplats enligt ett program som innebar att idrottsverksamheten fördelades ut på befintliga och nya anläggningar i bostadsområdena Kista, Husby och Akalla. I projektet ingick bl a den nu färdigställda ishallen i Husby samt upprustning av Ärvinge och Stenhagens bollplaner till konstgräsplaner för 11-mannalag samt upprustning av grusfotbollsplanerna: Kvarnbacka och Dalhagen. Totalkostnaden uppskattades till ca 68 Mkr i prisnivån 1988.

Kostnadsläget för hus- och anläggningsarbeten har ökat kraftigt de senaste åren samtidigt som ishallen blivit dyrare än beräknat. Detta medför att det saknas 20 Mkr för att slutföra flyttningen av Kista IP genom att bollplanerna i Ärvinge och Stenhagen färdigställs med omklädningsrum, parkeringsplatser och konstgräs.

På Kista IP finns idag en gräs- och en grusfotbollsplan som nyttjas för seriefotboll. Båda fotbollsplanerna kommer under våren 2002 att tas i anspråk av de nya studentbostäder som Svenska Bostäder nyligen sökt bygglov för. Genom projektet kommer de idag 144 provisoriska studentbostäderna på Kista IP att utökas med ytterligare 312 st. För att studentbostäderna skall kunna påbörjas måste bollplanerna på Kista IP ersättas snarast. Idrottsförvaltningen kommer att lämna en redovisning i ärendet till idrottsnämnden med begäran om utökat anslag för att kunna slutföra flyttningen av Kista IP.

Startpromemoria för utbyggnad av Torshamnsgatan

Framtidsbilden för Kista Science City innehåller utbyggnader av vägnätet i Kista och Akalla företagsområden och nya förbindelser till bostadsområdena. En förlängning av Torshamnsgatan västerut till Esbogatan skulle avlasta befintligt vägnät och möjliggöra exploatering av områdets norra deler med Kista IP.

För området gäller detaljplan pl 7749 fastställd 1976, pl 7395 fastställd 1976 och dp 1998-01541 fastställd 1999.

Möjligheten att förlänga Torshamnsgatan över Kista IP fram till Esbogatan innebär att norra delen av idrottsplatsen och området norr därom kan planeras för bostäder och arbetsplatser. Nivåskillnaderna mellan nuvarande Torshamnsgatan och idrottsplatsen är stora och utfyllnader kommer att behöva göras.

Som en första etapp bedöms att utbyggnaden av Torshamnsgatan bör ske via en tunnel genom friområdet och på bro över Turebergsleden fram till Esbogatan. I en andra utbyggnadsetapp planeras en anslutning till Hanstavägen väster om kvarteret Odde. Planarbetet kommer att bedrivas med normalt förfarande.

I det fortsatta planarbetet ska en miljökonsekvensbeskrivning ingå.

Startpromemoria för planläggning vid Kista Gård

Framtidsbilden för Kista Science City innehåller en omfattande utbyggnad av studentbostäder i Kista och området väster om Kista Gård har bedömts lämplig för en första utbyggnadsetapp.

Planområdet föreslås omfatta Kista Gård med omgivande markområden fram till Oddegatan. Större delen av området kring Kista Gård utgörs av parkmark och vid Oddegatan finns gatumark som aldrig utnyttjats. Kista Gård innehåller kulturhistorisk bebyggelse som skall bevaras. I västra delen av området finns en barnstuga och en förrådsbyggnad inom allmänt ändamål.

För området kring Kista Gård gäller detaljplan pl 7788 fastställd 1980. Vid Oddegatan gäller detaljplan detaljplan pl 7749 fastställd 1976 och för Hanstavägen och del av Norgegatan gäller detaljplanerna pl 7425 fastställd 1974 och pl 7672 fastställd 1975.

Området väster om Kista Gård förslås för studentbostäder i upp till sex våningar. Förslaget innehåller utbyggnad av Norgegatan norrut mot Kista Alléväg. För att åstadkomma denna förbindelse behöver Hanstavägen höjas förbi den nya bebyggelsen. Planarbetet kommer att bedrivas med normalt förfarande.

I det fortsatta planarbetet ska en miljökonsekvensbeskrivning ingå.

Kontorens synpunkter

Stadsbyggnads och gatu- och fastighetskontoret anser att det är angeläget att staden, i ett läge då IT- och Telecomföretagen drar ner på sina investeringar och branschen genomgår en strukturomvandling, stimulerar den fortsatta utvecklingen med en genomgripande utbyggnad av infrastrukturen i Kista.

Den föreslagna strukturplanen ger en tydlig inriktning för det fortsatta arbetet med att genomföra de delar av framtidsbilden som berör Kista arbetsområde och dess koppling till bostadsområdena. Strukturplanen är en utveckling av framtidsbildens illustrationer för bebyggelseutveckling och trafik till ett entydigt planeringsunderlag.

Strukturplanen ger de långsiktiga förutsättningar som krävs för den fysiska utvecklingen i Kista. Satsningar på trafikinfrastruktur för bil och kollektivtrafik, utbyggnad av IT-universitetet, studentbostäder och vanliga bostäder kan fullföljas med strukturplanen som grund. Genom att snabbt bygga ut det nya gatunätet enligt strukturplanen och påbörja detaljplaner för den nya studentstaden läggs grunden för Kista Science City samtidigt som det skapas goda förutsättningar för varumärket Kista att ytterligare utvecklas. Detta gör att Kista kommer att stå starkt och väl rustat för att möta nästa högkonjunktur med en bra infrastruktur och goda utbyggnadsmöjligheter för Kista. Kontoret har översiktligt studerat miljökonsekvenserna i området. Mer utförliga bedömningar kommer att göras, dels på strukturell (mellankommunal) nivå av det nya stadslandskapet som växer fram kring Kista, dels för varje projekt i det kommande arbetet.

Kontoren föreslår därför att stadsbyggnadsnämnden och gatu- och fastighetsnämnden godkänner denna lägesredovisning och att gatu- och fastighetsnämnden godkänner och överlämnar förslaget till gatustruktur- och utbyggnadsordning till kommunfullmäktige. Vidare föreslår kontoren att stadsbyggnadsnämnden godkänner att planarbete påbörjas för studentbostäder vid Kista Gård och för utbyggnad av Torhamnsgatan-Esbogatan.

Kontoren avser att återkomma till nämnderna med lägesrapporter för arbetet med friområdet, bostadsområdena på Norra och Södra Järva, kollektivtrafiken, samarbetet med grannkommunerna och upprustningen av Kista företagsområde.

REMISSER

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret för yttrande.

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande av den 5 mars 2003 har i huvudsak följande lydelse.

Stadsledningskontoret föreslår att kommunfullmäktige godkänner stadsbyggnadsnämndens och gatu- och fastighetsnämnden förslag till inriktningsbeslut inklusive gatuinvesteringar i Kista.

Stadsledningskontoret föreslår också att kommunfullmäktige godkänner lägesrapport för Kista Science City.

Framtidsbilden

Kommunfullmäktige beslutade den 15 oktober 2001 att anta framtidsbild för Kista Science City. I framtidsbilden, som är framtagen tillsammans med företag, fastighetsägare och högskolor, redovisas en av staden önskvärd utveckling för Kista med omnejd.

För utvecklingen av området har staden etablerat samarbete med grannkommunerna Sollentuna och Järfälla, vilka direkt berörs av områdets framtid. Även Sundbyberg och Solna har aviserat intresse av att delta i samarbetet.

Utvecklingen av Kista Science City är en angelägenhet som berör en lång rad aktörer - flera kommuner, tusentals företag, högskolor, och fler än 100 000 invånare. Sammantaget berörs hela norra Stockholmsregionen.

Inom området för Kista stadsdelsnämnd pågår etablering av nya arbetsplatser, högskoleplatser, bostäder och serviceanläggningar. Under året har bland annat beslut fattats rörande Kista Residence Tower. Under 2002 kommer den första delen av Kista Science Tower att färdigställas. Kista centrum genomgår en omfattande utbyggnad med en rad nya butiker, biografier mm, vilket kommer att förbättra närservicen. Inom Centrumanläggningen kommer drygt 300 nya studentbostäder att färdigställas, de första redan under 2002.

Inom området samarbetar staden även med Sollentuna och Järfälla för att utveckla Sollentunamässan, Barkarby handelsplats, samt det nya området Silverdal. Utvecklingen i områdets delar kommer att generera mervärden för området som helhet. En del av arbetet syftar till att utöka kontaktytorna mellan arbetsområdena och bostadsområdena, främst på Järvafältet. Tidigare var dessa områden missgynnade vad gäller bland annat service och sysselsättning. Arbetslösheten och socialbidragsberoendet var högre än i andra delar av staden. Under de senaste två- tre åren har utvecklingen i Stockholm och Kista varit särskilt gynnsam för boende i dessa områden. Arbetslöshet och socialbidragsberoende har sjunkit snabbare än i någon annan del av staden och allt fler har egen försörjning, direkt eller indirekt kopplat till utvecklingen inom Kista Science City.

Ett led i utvecklingen utgörs av de okonventionella metoder som prövas ibland annat Kista, med mentorprogram för studenter och Open Academy. Det senare sker i samarbete med bland annat KTH, och syftar till att skapa snabbare väg till högskoleutbildning, även för människor med främmande modersmål.

Under året har omfattande arbetet genomförts för att etablera ny kollektivtrafik till och från området. Utredningar har, tillsammans med Sollentuna, Järfälla och SL, genomförts för att förbättra kollektivtrafiken i området. Kommunerna har tagit fram en gemensam kollektivtrafikvision som på sikt innebär att kollektivtrafiksystemet får en väsentligt utökad kapacitet.

Det gäller dels ny snabbspårväg, som för närvarande utreds av SL. I detta arbete kommer staden att besluta vilken dragning staden föredrar.

Det gäller nya dragningar med stombussar, som delvis kommer att starta redan under 2002/03, från Jakobsberg till Danderyd, genom Kista, Helenelunds station mm.

Stockholms stad har även, tillsammans med Sollentuna och Banverket, utrett frågan om tågstopp vid Helenelund för tåg till Arlanda/ Uppsala. Utredningar visar att dylik trafik kan starta tämligen omgående och utan större investeringar i anläggningar.

Sammantaget är det en mycket stark utveckling som präglar Kista Science City. De åtgärder som vidtagits är steg i rätt riktning. För en fortsatt positiv utveckling krävs att staden och övriga aktörer fortsätter att satsa i bland annat ny infrastruktur.

Nytt gatunät i Kista arbetsområde- Kista Gård

Genom ett beslut som innebär godkännande av förslag till nytt gatunätet inom Kista arbetsområde möjliggörs den fortsatta planeringen för den resterande västra delen av Kista företagsområde. Inom detta område planeras utbyggnad av det nya IT-universitetet, som fullt utbyggt 2010 kommer att inrymma sammanlagt 10 000 studenter. Området innefattar även nya studentbostäder, vilket tillsammans skapar ett helt nytt Campus-område.

I området planeras även forskarbostäder, permanentbostäder och hotell. Därtill kommer området att tillföras tusentals nya arbetsplatser samt lokaler för handel och service.

De senaste årens starka ekonomiska tillväxt i Stockholm beror till betydande delar på utvecklingen Kistaområdet och dess högteknologiska struktur. En fortsatt stark

utveckling i området och i övriga Stockholmsregionen beror till betydande del på förbättrad tillgänglighet. I området planeras för ny snabbspårväg, direkt tågtrafik till Arlanda/ Uppsala samt nya stombussar. I området planeras även ökad tillgänglighet för bilar genom ny dragning av E 18 över Järvafältet samt Förbifart Stockholm. Tillsammans kommer kollektiv- och vägtrafikprojekten att kraftigt förbättra tillgängligheten och skapa möjligheter för fortsatt starkt tillväxt.

Den fortsatta utbyggnaden kräver emellertid även förstärkt transportinfrastruktur inom området. Genom inriktningsbeslutet för nytt gatunät inom Kista företagsområde möjliggörs även nödvändiga åtgärder inom områdets befintliga gatustruktur.

För att utöka möjligheterna till integration mellan bostads- och arbetsområdet skall eventuella barriärer i mesta möjliga mån elimineras. Det, tillsammans med bättre anslutningsmöjligheter, kräver en nivåjustering av den befintliga Hanstavägen.

Arbeten på Hanstavägen kräver att en förlängning av Esbogatan, inklusive bro över Turebergsleden samt en 300 m lång bergtunnel, kommer till stånd. Det medför även att Kista företagsområde sammanbinds med Akalla företagsområde, vilket gör att den besvärliga trafiksituationen vid Husbyrondellen underlättas.

Tidsmässigt kommer investeringarna sannolikt rätt. De senaste årens mycket starka konjunktur har mattas en aning. Genom satsningarna kan staden rusta sig för kommande högkonjunktur, varvid infrastrukturen bereder möjligheter för fortsatt expansion.

Sammantaget kommer investeringarna generera stora förädlingsvinster. Genom utbyggnad av vägnätet inom området kan mervärden i bland annat markområden skapas. Utbyggnad kommer också att avsevärt stärka stadens planberedskap och på sikt även stärka stadens och regionens konkurrenskraft och ekonomiska tillväxt. Stadsledningskontoret tillstyrker förslag till inriktningsbeslut.

RESERVATIONER M.M.

Gatu- och fastighetsnämnden

Reservation av Ann-Marie Strömberg m fl (v) har följande lydelse.

Nämnden måtte besluta att godkänna redovisningen och överlämna den till fullmäktige, samt att därutöver anföra följande:

Vänsterpartiets förslag till framtidsbild för Kista Science City ska ligga till grund för områdets framtida utveckling. Detta innebär bl a att andelen hyresrätter i skall vara minst två tredjedelar av antalet nybyggda bostäder. Ingen mark skall försäljas utan upplåtas med tomträtt.

Stombusslinjerna mellan Vällingby- Sollentuna, samt Jakobsberg- Danderyd är mycket positiva ur tvärförbindelse synpunkt. På sikt skall dessa linjer utvecklas till tvärgående spårförbindelser. Tillsammans med tvärbannans förlängning borgar detta för en mycket god kollektivtrafikutveckling i hela norrort.

Reservation av Per Bolund m fl (mp) har följande lydelse.

Nämnden måtte beslutar att:

1. Godkänna lägesredovisningen
2. I huvudsak godkänna och överlämna till kommunfullmäktigen kontorets förslag till gatustruktur, utbyggnadsordning och finansiering.
3. Avslå förlängningen av Esbogatan till Torshamnsgatan.
4. Avslå utbyggnaden av Oddegatan till ny lokalgata.
5. Avslå förslaget till ny ramp från Kymlingelänken till Torshamnsgatan.
6. Avslå förslaget till nya lokaler och bostäder i grönområdet nordväst om kvarteret Odde.
7. I övrigt anföra följande:

Utbyggnaden av Kista Science City kommer att ta mycket grönmark i anspråk. Det fina grönområdet mellan E4 och Hanstavägen är mycket viktigt att bevara, särskilt när befolkningsmängden ökar. De föreslagna vägsträckningarna bör därför ändras, eventuellt bör lösning i tunnel sökas. För att begränsa biltrafiken är det viktigt att man börjar med utbyggnaden av kollektivtrafiken före vägtrafiken. Vi godkänner planerna på nya studentbostäder väster om Kista Gård trots att grönmark tas i anspråk.

Vi förutsätter dock att utbyggnaden kan anpassas så att minsta möjliga grönmark tas i anspråk och så att man kan få till stånd nya grönsystemer bland annat genom anläggande av gröna tak. Det koloniträdgårdsområde som finns vid Kista Gård måste bevaras.

Stadsbyggnadsnämnden

Reservation av Dick Urban Vestbro m fl (v) har följande lydelse.

Stadsbyggnadsnämnden måtte godkänna redovisningen, samt anföra följande:

Vänsterpartiets förslag till framtidsbild för Kista Science City ska ligga till grund för områdets framtida utveckling. Detta innebär bland annat att detaljplanen för E18 skall utformas enligt tunnelalternativet. Eventuella medel avsatta för överdäckningar kan därför föras över till detta alternativ. I det fortsatta programarbetet skall utvecklandet av naturreservatet för Igelbäcken prioriteras, eftersom reservatsbildningen anger förutsättningarna för annan exploatering.

Stombusslinjerna mellan Vällingby och Sollentuna, samt mellan Jakobsberg och Danderyd, är mycket positiva ur tvärförbindelsesynvinkel. På sikt bör dessa linjer ersättas av spårförbindelser. Tillsammans med tvärbanans förlängning borgar detta för en mycket god kollektivtrafikutveckling i hela norrort. I tjänsteutlåtandet diskuteras kollektivtrafikens betydelse för att klara miljömål och miljökvalitetsnormerna, vilket är glädjande. Samma miljövänliga synsätt bör anläggas på all planering i Norra Järva (och övriga Stockholm).

Reservation av Cecilia Obermüller m fl (mp) har följande lydelse.

Stadsbyggnadsnämnden måtte besluta

1. godkänna lägesredovisningen
2. ta fram flera olika underlag innan annan planering görs för området
3. tillse att inrätta naturreservat för Igelbäckens tillrinningsområde
4. låta utgå alla projekt som inkräktar på naturmark
5. en helhetsbedömning på grundval av miljökvalitetsnormer och miljökonsekvensbeskrivningar skall göras samt att varje delprojekt utvärderas enligt samma grund, samt vidare anföra följande:

* Innan någon annan åtgärd påbörjas skall det finnas beslut om att skydda det kvarvarande grönområdet i form av naturreservat. Förhållandet av reservatsbildning kan inte fortgå. Prioriteringarna framgår inte i det framtagna förslaget och risken finns att väsentliga satsningar som t.ex. en Våtmarkspark skjuts på framtiden. Det som skjuts på framtiden riskerar att inte bli gjort, p g a ändrade prioriteringar eller brist på medel. Då har den gröna fernissan tjänat som dimridå för genomförandet av andra delar av planerna. Kista är en starkt växande stadsdel i Stockholm. Att utnyttja tillväxten för att skapa korsbefruktnings mellan industri och högskola är en god tanke, men området måste vara levande och ge goda livsbetingelser för både de som redan bor i området och de som förväntas flytta in. En vacker miljö med vildmark och historiska spår på Järvafältet i kombination med god service, idrott och kultur gör det attraktivt att leva och arbeta i området. Utgångspunkten måste vara att bibehålla och förstärka grönområdet till gagn för boende, institutioner och näringsliv såväl som för egenvärdet med en stor

tioner och näringsliv såväl som för egenvärdet med en stor sammanhängande regional grönkil.

* Tre olika bebyggelsealternativ med olika exploaterings- och utformningsalternativ har tagits fram för Kista Science City. De olika bebyggelseförslagen påverkade på olika sätt miljö och hälsa. Nu presenteras enbart ett alternativ, detta är inte bra då nämnden bör ges möjlighet att studera och jämföra olika bebyggelsealternativ och deras miljö- och hälsokonsekvenser.

* Med tanke på närheten till Igelbäcken måste särskild hänsyn tas till grund- och dagvattenhanteringen. Igelbäcken behöver allt vattentillskott den kan få. En vidare dränering genom att dagvatten leds bort till bl.a. Edsviken måste därför motverkas. Detta skall tydligt framgå i kommande detaljplaner. Dagvattenhanteringen måste få större vikt i alla planändringar då det är av stor betydelse för Igelbäckens fortlevnad. Restaurering av Igelbäcken och åtgärder för att förbättra vattenföringen i bäcken måste vidtas.

* Kollektivtrafikförsörjningen skall utvecklas. Kollektivtrafiken till och inom området måste förstärkas. Bland annat bör tunnelbanan förlängas från både Akalla och Hjulsta till Barkarby. Bilismen till och inom området måste försöka begränsas och tillgängligheten inte förstärkas. Redan nu är trafikmängden hög. Vi är bundna att uppfylla miljö kvalitetsnormer, en helhetsbedömning av hela projektet samt en nedbruten bedömning där varje delprojekt värderas enligt sin påverkan, bör göras.

* Den planerade Förbifart Stockholm och den yttre Tvärleden Hjulsta-Häggvik måste stoppas. Bullerdämpande åtgärder vidtas när Kymlingelänken förstärks. Akallavägen bör på sikt stängas av eller göras om till kollektivtrafikgata. Akallavägens breddning in i naturreservatet bör stoppas. Inriktningsbeslut avseende ombyggnation av E-18 i ytläge rivs upp. Planering för tunnellsättning påbörjas. Ekodukter, sociodukter ska tillskapas och barriärer och kulvertar tas bort.

* All mark skall upplåtas med tomträttsavtal för att staden ej skall förlora rådigheten. Stadens program för ekologiskt byggande bör tillämpas i alla projekt. Målet med framtiden för Järvafältet med Norra och Södra Järva måste vara att få till stånd en mångfald i kulturellt-, socialt- näringslivs- och biologiskt hänseende.

Torshamnsgatan - Esbogatan

Tunnel bör påbörjas längre österut för den östra delen av den planerade vägsträckan. Detta för att minska grönmärksintrånge.

Studentbostäder vid Kista Gård

Stora delar av det tilltänkta området är klassade som kulturhistoriskt värdefulla miljöer.

Detta samt att nästan all mark är parkmark gör att byggandet måste begränsas på denna plats.

Residence Tower

Bostadstornet bör bli en skyskrapa med en blandning av bostadstyper. Lämpligt är att permanentboende blandas med studentlägenheter och företagslägenheter. Att skapa ett jättehus med enbart företagslägenheter skapar ingen mångfald.

De bästa lägenhetslägena bör avsättas för vanliga bostäder medan kortare boendetid i studentlägenheter och företagslägenheter kan ge en lägenhetsplacering längre ned i byggnaden.

Projektet med Bostadstornet är ytterligare en anledning att skynda på tvärspårvägens utbyggnad i nordlig riktning. Antalet parkeringsplatser bör begränsas till ett minimum för att kunna uppnå satta miljömål och miljökvalitetsnormer.

Byggnadens effekt för lokalklimatet bör noga studeras innan projektet genomförs.

Särskilt uttalande av Mikael Söderlund m fl (m), Mats Sahlin m fl (fp) samt Kerstin Rossipal (kd) har följande lydelse.

Utvecklingen av Kista- och Järva-området är mycket angelägen. För att göra området så attraktivt som möjligt bör kollektivtrafiken förbättras och Tvärbanan förbinda Norra och Södra Järvafältet med pendeltåg och fjärrtåg.

Särskilt uttalande av Cecilia Obermüller m fl (mp) har följande lydelse.

Kista skulle bli en motvikt till 60-talets fullständigt segregerade stadsbyggande. Den funktionalistiska planeringens doktrin om total åtskillnad av bostäder och arbetsplatser hade nått sin höjdpunkt i och med Skärholmen och Botkyrkastaden. I och med byggandet av Kista skulle man återgå till den mer blandade typ av stad som präglade Stockholm före kriget och i viss mån alldeles efter kriget då grannskapsenheter som Årsta och Guldheden i Göteborg skapades.

Men funktionellt sett blev Kista samma flopp inom detta område. Visserligen i bilavstånd mätt skapades en blandad stadsdel men sett från den gående människan blev det upp till en kilometers avstånd mellan bostads- och arbetsområdena, samtidigt som områdena i sig var helt renodlade. Här kunde inga spontana kontakter i en ur människans skala översiktbar miljö uppmuntras. Hanstavägen - som var tänkt att ha nästan motorvägsstandard från början - gav en effektiv "Berlinmur" mellan arbetande och boende. Den egentligen enda förbindelselänken var den överbyggda centrumgången i Kista där dock koncentrationen av folk är så stor att det är mycket liten chans att man återser samma människor dagligen - en sak som är mycket viktig för att skapa kontakter mellan människor.

En av huvuduppgifterna idag för planeringen av Kista/Akalla området måste därför vara att försöka "sy ihop" de båda olikfunktionella stadsdelarna på varsin sida om Hanstavägen till en enhet - eller ännu bättre en rad av mångfunktionella mindre enheter. Dagens Hanstaväg görs om till en esplanad med kollektivtrafikreservat i mitten. Den befintliga bebyggelsen i Kista, Husby och Akalla kan sedan kompletteras med hus ned till esplanaden så att denna i delar blir en riktig stadsgata med affärer, restauranger och kulturella etablissemang. Vid planeringen av bebyggelsen bör eftersträvas att bostadshus byggs på tomter i de delar av området, som idag präglas av bara arbetsplatser och vice versa. Grönytor bör dock inte få användas, samtidigt som

ser och vice versa. Grönytor bör dock inte få användas, samtidigt som det är viktigt att esplanaden på flera ställen omges av riktiga stadsparker.

Vid planering av kvarteret Isaffjord och Kista Science City, bör man försöka få in fler bostäder i de aktuella tomtområdena. Miljöpartiet anser att det är alldeles för få bostäder inritade i planen för Kista Science City.

Där redan bostadsområdena är utbyggda, borde enstaka lägenheter t.ex. i bottenvåningarna göras om till småkontor. Med tanke på intresset för småföretagsamhet ("starta eget"), bör det finnas en stor potential för byggandet av små kontorslokaler. Miljöpartiet anser att det är bättre för den sociala stadsmiljön om dessa kan placeras in i lägenheter i renodlade bostadsområden i våra förorter i stället för att klumpa ihop dem på samma ställe i t.ex. kontorshotell. Historien har lärt oss - sett utifrån innerstadens s.k. "smygkontorisering" av bostadslägenheter - att man mycket väl kan använda en lägenhet ursprungligen avsedd för bostadsändamål till kontor. I innerstaden bör dock smygkontoriseringen stoppas och lägenheterna återställas. Däremot i många förorter skulle den sociala miljön kunna tjäna på en planerad form av bostadskontorisering.